

אוניברסיטת העברית בירושלים

סילבוס

מבוא לוייקטימולוגיה ופנולוגיה - 00219

תאריך עדכון אחרון 20-02-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תמאב: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: קריiminולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכم): ד"ר גלי פרץ

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Gali.perry@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יומן ג', 13-14

מורים הקורס:

תאור כללי של הקורס:

מטרת הקורס זה הננה להציג ולדעת הן בתחום הקורבנות והן בתחום הענישה. הקורס יסקור את תולדות היקטימולוגיה (מלשון *victim*), יציג גישות שונות להבנת התחום וידע בטיפולוינה של קורבנות ובסברים לה, תוך שימת דגש על המזקקות של קורבנות הפשיעה ויחסיהם עם קבוצות חברתיות ומוסדות שונים, כגון אמצעי התקשרות, גורמים עסקיים, פוליטיים וקבוצות עניות. בנוסף ידונו סוגיות של צדק ופיצוי מנקודות מבטו של הקורבן וטצגנה תכניות סיוע לקורבנות. תחום נושא המהווה את חלקו השני של הקורס הוא הענישה. נדון בהתפתחותה המוקדמת של הענישה, תוך עמידה על מטרותיה, מגבלותיה, תוכאותיה והשפעותיה הן על העבריין והן על קורבן העבריה.

מטרות הקורס:

- הכרות עם מושגי היסוד ביקטימולוגיה ופנולוגיה
- התבוננות ביקורתית על מקומו של הקורבן בתהילך הפלילי
- הבנת ההתפתחות ההיסטורית של הענישה, בקהילה ומוחוצה לה
- הכרות עם מערכת הענישה בישראל
- בחינת חלופות לתפיסות מקובלות על ענישה ותפקידו של הקורבן

תרכי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. להסביר את מושגי היסוד ביחס לקורבנות עבריה, ולתאר את ההתפתחויות והמגמות של תפkidם במשפט הפלילי.
2. לתאר את התהיליך ההיסטורי של ההתפתחות הענישה, תוך התייחסות למטרות הענישה בתחום השונות.
3. לבחון את הקורבנות והענישה כשני צדדים של התהיליך הפלילי, ואת השפעתם ההדדית על תפיסות חברתיות.
4. להתייחס באופן ביקורתי למקומו של הקורבן ולתפקיד הענישה בתהיליך הפלילי בישראל, ולבחון חלופות למצוות הקיים.

דרישות נוכחות (%) :

100%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מושגי יסוד ביקטימולוגיה
2. קורבנות עבריה בתהיליך הפלילי: ההתפתחויות ומגמות
3. מושגי יסוד בתורת הענישה

-
- 4. מטרות הענישה: התפתחויות היסטוריות וגיאוגרפיות
  - 5. בחינה ביקורתית של התהיליך הפלילי: מקומו של הקורבן ותפקיד הענישה
  - 6. קורבנות וענישה בישראל
  - 7. חלופות לענישה פלילית ומקומו האלטרנטיבי של הקורבן

חומר חובה לקריאה:

Daigle, L. E., & Muftic, L. R. (2015). Victimology. SAGE Publications.

Simon, J., & Sparks, R. (Eds.). (2012). The SAGE handbook of punishment and society. Sage.

Landau, S. F., & Freeman-Longo, R. E. (1990). Classifying victims: A proposed multidimensional victimological typology. International Review of Victimology, 1(3), 267-286.

Meier, R. F., & Miethe, T. D. (1993). Understanding theories of criminal victimization. Crime and justice, 17, 459-499.

Eisikovits, Z., Winstok, Z., & Fishman, G. (2004). The first Israeli national survey on domestic violence. Violence against women, 10(7), 729-748.

Fox, K. A., Nobles, M. R., & Piquero, A. R. (2009). Gender, crime victimization and fear of crime. Security Journal, 22(1), 24-39.

Suarez, E., & Gadalla, T. M. (2010). Stop blaming the victim: A meta-analysis on rape myths. Journal of Interpersonal Violence, 25(11), 2010-2035.

Haynes, S. H. (2011). The effects of victim-related contextual factors on the criminal justice system. Crime & Delinquency, 57(2), 298-328.

Miller, S. L., & Hefner, M. K. (2015). Procedural justice for victims and offenders? Exploring restorative justice processes in Australia and the US. Justice Quarterly, 32(1), 142-167.

Farrington, D. P., & Nuttall, C. P. (1980). Prison size, overcrowding, prison violence, and recidivism. Journal of Criminal Justice, 8(4), 221-231

- *MacKenzie, D. L. (2001). Corrections and sentencing in the 21st century: Evidence based corrections and sentencing. The Prison Journal, 81(3), 299-312.*

Feeley, M. M., & Simon, J. (1992). The new penology: notes on the emerging strategy of corrections and its implications. Criminology, 30(4), 449-474

- Fagan, J., & Meares, T. L. (2008). *Punishment, deterrence and social control: The paradox of punishment in minority communities*. *Ohio St. J. Crim. L.*, 6, 173
- Dünkel, F. (2017). *European penology: The rise and fall of prison population rates in Europe in times of migrant crises and terrorism*. *European Journal of Criminology*, 14(6), 629-653
- גינגר, ב., ותימור, א. (2009). הצדקה הפילוסופית והמוסרית להענשת עבריינים. בთוך ש"ג שוהם, וא' תימור (עורכים). *סוגיות בתוורת הענישה בישראל* (עמ' 46-23). קריית-ביאליק: אוניברסיטת בר-אילן
- חומר לקריאה נוספת:**
- תימור, א' (2009). התפתחות בתיה הסוגר בישראל. בთוך ש"ג שוהם, וא' תימור (עורכים). *סוגיות בתוורת הענישה בישראל* (עמ' 311-359). קריית-ביאליק: אוניברסיטת בר-אילן
- גול, ט., ודנציג-רוזנברג, ה. (2013). צדק מאחה וצדק עונשי: שני פנים למשפט הפלילי. *משפטים*, מ"ג(2), 779.
- Amir, M. (1971). *Patterns in forcible rape*. Chicago: University of Chicago Press.
- Averdijk, M., & Bernasco, W. (2014). Testing the situational explanation of victimization among adolescents. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 52(2), 151-180.
- Bell, S.T., Kuriloff, P.J., & Lottes, I. (1994). Understanding attributions of blame in stranger rape and date rape situations: an examination of gender, race, identifications, and students social perceptions of rape victims. *Journal of Applied Social Psychology*, 24(19), 1719-1734.
- Burt, M. R. (1983). A conceptual framework for victimological research. *Victimology*, 8(3-4), 261-268.
- Cheliotis, L. K. (2006). How iron is the iron cage of new penology? The role of human agency in the implementation of criminal justice policy. *Punishment & Society*, 8(3), 313-340.
- Choi, J. J., Gilbert, M. J., & Green, D. L. (2013). Patterns of victim marginalization in victim-offender mediation: some lessons learned. *Crime, law and social change*, 59(1), 113-132.
- Cohen, L. E., & Felson, M. (1979). Social change and crime rate trends: A routine activity approach. *American sociological review*, 44(4), 588-608.
- Crewe, B. (2005). Prisoner society in the era of hard drugs. *Punishment & Society*, 7(4), 457-481.
- Erez, E., & Tontodonato, P. (1990). The effect of victim participation in sentencing on sentence outcome. *Criminology*, 28(3), 451-474.
- Fattah, E. A. (1989). *Victims and victimology: The facts and the rhetoric*.

- International Review of Victimology, 1(1), 43-66.
- Foucault, M. (1977). *Discipline and punish: The birth of the modern prison*. London: Allen Lane.
- Gal, T., & Moyal, S. (2011). Juvenile victims in restorative justice: Findings from the reintegrative shaming experiments. *British Journal of Criminology*, 51(6), 1014-1034.
- Garkawe, S. (2004). Revisiting the scope of victimology—How broad a discipline Should it be? *International Review of Victimology*, 11(2-3), 275-294.
- Garofalo, J. (1979). Victimization and the fear of crime. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 16(1), 80-97.
- Geerken, M. R., & Hayes, H. D. (1993). Probation and parole: Public and the future of incarceration alternatives. *Criminology*, 31(4), 549-564.
- Goffman, E. (1961). On the characteristics of total institutions. In *Symposium on preventive and social psychiatry* (pp. 43-84). Retrieved from: http://is.muni.cz/el/1423/podzim2009/SOC139/um/soc139_16_Goffman.pdf
- Grubb A., & Turner, E. (2012). Attribution of blame in rape cases: a review of the impact of rape myth acceptance, gender role conformity and substance use on victim blaming. *Aggression and Violent Behavior*, 17, 443-452.
- Heerde, J. A., Scholes-Balog, K. E., & Hemphill, S. A. (2015). Associations between youth homelessness, sexual offenses, sexual victimization, and sexual risk behaviors: a systematic literature review. *Archives of sexual behavior*, 44(1), 181-212.
- Henson, B., Reynolds, B. W., & Fisher, B. S. (2013). Fear of crime online? Examining the effect of risk, previous victimization, and exposure on fear of online interpersonal victimization. *Journal of Contemporary Criminal Justice*, 29(4), 475-497.
- Hindelang, M. J., Gottfredson, M. R., & Garofalo, J. (1978). *Victims of personal crime: An empirical foundation for a theory of personal victimization*. Cambridge, MA: Ballinger.
- Holstein, J. A., & Miller, G. (1990). Rethinking victimization: An interactional approach to victimology. *Symbolic Interaction*, 13(1), 103-122.
- Hsieh, M. L., & Zachary, H. K. (2014). Predicting Success in Residential Substance Abuse Interventions New Jersey's Pre-Release Incarceration Alternatives. *Criminal Justice Policy Review*, 1-21.
- Jennings, W. G., Higgins, G. E., Tewksbury, R., Gover, A. R., & Piquero, A. R. (2010). A longitudinal assessment of the victim-offender overlap. *Journal of Interpersonal Violence*, 25(12), 2147-2174.
- Johnson, B. D., Van Wingerden, S., & Nieuwbeerta, P. (2010). Sentencing homicide offenders in the Netherlands: offender, victim, and situational influences in criminal punishment. *Criminology*, 48(4), 981-1018.
- Korn, A., & Efrat, S. (2004). The coverage of rape in the Israeli popular press. *Violence Against Women*, 10(9), 1056-1074.
- Koss, M. P. (2014). The RESTORE program of restorative justice for sex crimes vision, process, and outcomes. *Journal of Interpersonal Violence*, 29(9), 1623-1660.
- Landau, S. F., & Freeman-Longo, R. E. (1990). Classifying victims: A proposed multidimensional victimological typology. *International Review of Victimology*, 1(3), 267-286.

- Lauritsen, J. L., & Rezey, M. L. (2013). *Measuring the prevalence of crime with the national crime victimization survey*. Bureau of Justice Statistics, US Department of Justice, Washington DC. Retrieved from: <http://www.bjs.gov/content/pub/pdf/mpcncvs.pdf>
- Lowenstein, A., Eisikovits, Z., Band-Winterstein, T., & Enosh, G. (2009). Is elder abuse and neglect a social phenomenon? Data from the first national prevalence survey in Israel. *Journal of Elder Abuse & Neglect*, 21(3), 253-277.
- Lynch, M. (1998). Waste managers? The new penology, crime fighting, and parole agent identity. *Law and Society Review*, 32(4), 839-870.
- Lyons, C.J. (2006). Stigma or Sympathy? Attributions of fault to hate crime victims and offenders. *Social Psychology Quarterly*, 69(1), 39-59.
- McNeeley, S. (2014). Lifestyle-routine activities and crime events. *Journal of Contemporary Criminal Justice*, 31(1), 30-52.
- Miethe, T. D., & Lu, H. (2005). *Punishment: A comparative historical perspective*. Cambridge University Press.
- Miller, L. L. (2001). Looking for Postmodernism in all the Wrong Places Implementing a New Penology. *British Journal of Criminology*, 41(1), 168-184.
- Rabe, K. (2012). Prison structure, inmate mortality and suicide risk in Europe. *International Journal of Law and Psychiatry*, 35(3), 222-230.
- Renzema, M., & Mayo-Wilson, E. (2005). Can electronic monitoring reduce crime for moderate to high-risk offenders?. *Journal of Experimental Criminology*, 1(2), 215-237.
- Roberts, J. V. (2009). Listening to the crime victim: Evaluating victim input at sentencing and parole. *Crime and Justice*, 38(1), 347-412.
- Rusche, G., & Kirchheimer, O. (2003). *Punishment and social structure*. Transaction publishers.
- Sarre, R. (2001). Beyond 'What Works?'A 25-year Jubilee Retrospective of Robert Martinsons Famous Article. *Australian & New Zealand Journal of Criminology*, 34(1), 38-46.
- Schneider, A. L. (1986). Restitution and recidivism rates of juvenile offenders: Results from four experimental studies. *Criminology*, 24(3), 533-552.
- Schneider, H. J. (2001). Victimological developments in the world during the past three decades (I): A study of comparative victimology. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 45(4), 449-468.
- Sebba, L. (1978). Some explorations in the scaling of penalties. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 15(2), 247-265.
- Sebba, L. (1982). The victim's role in the penal process: A theoretical orientation. *The American Journal of Comparative Law*, 30(2), 217-240.
- Sebba, L. (1984). Crime seriousness and criminal intent. *Crime & Delinquency*, 30(2), 227-244.
- Stafford, M. C., & Galle, O. R. (1984). Victimization rates, exposure to risk, and fear of crime. *Criminology*, 22(2), 173-185
- Staples, W. G. (1986). Restitution as a sanction in juvenile court. *Crime & Delinquency*, 32(2), 177-185.
- Strang, H., Sherman, L. W., Mayo-Wilson, E., Woods, D., & Ariel, B. (2013). Restorative justice conferencing (RJC) using face-to-face meetings of offenders and

- victims: effects on offender recidivism and victim satisfaction: A Systematic Review.*
Retrieved from: <http://campbellcollaboration.org/lib/project/63/>
- Taylor, F., & Ariel, B. (2012). *Electronic monitoring of offenders: A systematic review of its effect on recidivism in the criminal justice system*. Retrieved from: <http://library.college.police.uk/docs/Taylor-Ariel-Electronic-Monitoring-2012.pdf>
- Tewksbury, R. A. (Ed.). (2006). *Behind bars: readings on prison culture*. Prentice Hall.
- Tyler, K. A., Hoyt, D. R., Whitbeck, L. B., & Cauce, A. M. (2001). *The impact of childhood sexual abuse on later sexual victimization among runaway youth*. *Journal of Research on Adolescence*, 11(2), 151-176.
- Vecchio, J. M. (2013). *Once bitten, thrice wise: The varying effects of victimization on routine activities and risk management*. *Deviant Behavior*, 34(3), 169-190.
- Von Hentig, H. (1948). *The criminal & his victim: Studies in the sociobiology of crime*. Yale University Press.
- Wilson, M. M., (2014). *Hate crime victimization, 2004-2012- statistical tables*. U.S Department of Justice: Bureau of Justice Statistics.
- Wolfgang, M. (1958). *Patterns in criminal homicide*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.

הערכת הקורס - הרכיב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתוב/בחינה בעל פה 70 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 30 %
הגשת דוחות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: